

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Zahvala in zaupnica ministru dr. Kramerju za njegovo požrtvovalno delo

Izrečeni sta mu bili na zboru 300 odbornikov vseh 17 ljubljanskih krajevnih organizacij Jugoslovenske nacionalne stranke

Predzadnji četrtek zvečer je pred polnoštevno zbranimi odborniki vseh 17 krajevnih organizacij Jugoslovenske nacionalne stranke v Ljubljani podal dosedanj ljubljanski poslanec minister g. dr. Albert Kramer zaključno poročilo o svojem nesebičnem in požrtvovalnem delu za mesto Ljubljano v narodni skupščini. Po njegovem več kakor dvournem govoru, ki so ga prekinjali navzočini s ponovnimi pritrjevanji in počastitvami, je bila soglasno sprejeta resolucija, ki pravi, da stoji jugoslovenska Ljubljana strnjeno in neomajno za svojim bivšim poslancem, ki jo je zastopal v prvi jugoslovenski narodni skupščini v najusodnejših časih naše mlade državne zgodovine. Resolucija se glasi:

„Polnoštevno zbrani odborniki sreske in vseh 17 okrajnih organizacij JNS za mesto Ljubljano izrekajo v svojem in v imenu čez 4000 organiziranih članov JNS v Ljubljani svoje iskreno priznanje in globoko zahvalo dosedanjemu poslancu ljubljanskega mesta ministru n. r. in senatorju g. dr. Albertu Kramerju za vse požrtvo-

valno in nesebično delo, ki ga je vršil kot zastopnik mesta Ljubljane v narodni skupščini.

Zavedamo se, da ima Ljubljana in z njo ves narod v dr. Kramerju politika širokih pogledov in velikih smotrov in enega izmed prvih borcev za vsedrjavne in splošne narodne koristi. V njem so povezane najboljše tradicije narodne in napredne preteklosti z razširjenimi nalogami nove jugoslovenske sedanjosti in bodočnosti.

Brezpogojno odobravamo politično postopanje dr. Kramerja, ki je nepopustljivo v načelnih narodnih vprašanjih in stremi za čim večjim osredotočenjem resnih delovnih sil med našim narodom v svrhu končne utrditve razmer v naši državi. V polni meri soglašamo z njegovimi naporji v preteklosti in mu bomo sledili brez pridržka tudi v bodočnosti v globokem prepričanju, da edino njegova črta ustreza razpoloženju in volji celotnega članstva JNS v Ljubljani, ki bo sicer kakor doslej vse svoje misli in napore posvetilo izvedbi programa blagopokojnega viteškega kralja Ujedinitelja.»

Kdor druge uči, mora sam mnogo znati

Vsak količkaj spoznaven človek je hvaležen prijatelju, ki ga opozori, da je nekaj napačnega trdil ali celo kaj narobe komu svetoval. Tako je pač na tem svetu, da mora tisti, ki hoče druge učiti, mnogo vedeti. Že ljudskošolski učitelj, ki uči našo mladino abecede, se mora vrsto let pripravljati na ta poklic. Koliko več se mora učiti tisti, ki naj kaže pot odraslemu državljanu in mu prav svetuje za boljšo bodočnost. Tu ne zadošča le prirodni razum, nego je treba resničnega znanja, prav kakor pri rokoborcu, kjer ne zadošča sama moč, pa naj bo še tako silna, temveč je treba predvsem spretnosti in znanja.

Prav prijateljsko smo nedavno opomnili neki tehnik, ki je pisal hudo nevedno, da leži pri nas denar na cesti in da je treba samo znati, kako se pobira. Še celo ime tega tehnika smo zamolčali, ker nam ne gre za smešenje ali celo klanje nevednih in zato prav nič nevarnih tekmecev. Kakor smo že večkrat povedali in tudi z delom dokazali, je naš glavni smoter, kako pomagati našemu siromašnemu človeku do boljših časov. Prav zaradi tega smo na budni straži proti vsem tistim, ki z lahkomišelnim neznanjem in seveda toliko glasnejšim vpitjem oznanjajo krive nauke,

ki bi lahko zavedli naše ljudi v še večjo siromaščino.

Naš tedenski tovariš »Kmetijski list«, ki ga menda meša volilna mrzlica, pa je čutil potrebo, da se je obregnil ob našo dobrohotno besedo, namesto da bi nam vedel hvalo za pouk. Ker vemo, da je neukemu pač težavno spoznati in priznati zmoto, mu tega ne štejemo v zlo. Njegov odgovor nas pa sili, da še enkrat, in sicer natančneje pogledamo, kakšen je tisti denar, ki leži po pisanju »Kmetijskega lista« v naši deželi na cesti. »Kmetijski list piše takole:

»Na ugotovitev »Kmetijskega lista«, da je v naši deželi še precej blaga, ki bi se dalo dobro spraviti v denar, odgovarja »Domovina«, da nam vse to bogastvo nič ne pomaga, ker ga izkoriščajo drugi, kmet pa za zdravilne rastline itd. ne dobi skoro ničesar. Na ta odgovor pripominjamo, da nismo razpravljali o vprašanju, kdo izkorišča naše bogastvo, ampak smo samo ugotovili, da je nekaj bogastva le še v deželi, kdo se pa od njega bogati, je pa čisto drugo vprašanje, s katerim se »Kmetijski list« zaenkrat ni pečal, bo se pa še. Torej prvi del odgovora »Domovine« na naš članek je zašel nekako v stran.»

Kako smo zašli v stran, je najbolj razvidno iz naših besed, katerim je »Kmetijski list« odgriznil glavo in zdaj vpije, da je rep slab. Mi smo zapisali takole:

»Poglejmo, kje so tisti skriti viri, ki nam jih priporoča naš kmečki odrešenik! Zdravilna zelišča res dobimo zastonj za vsakim oglom, glavni dobiček od tega pa imajo pri nas še vedno mešetarji in trgovci. Nabiralec si zasluži komaj za slani krop, in še to le v toplih mesecih. S tem blagom je prav kakor z jajci: množina vrže res lepe milijone, toda kmet se zaman vprašuje, kje je dobiček.»

Ugotoviti moramo ponosno, da je naš tedenski tovariš napisal, da se zdravilne rastline dobro plačujejo. Pravkar je izšel uradni pregled naše trgovine s tujino za lansko leto, iz katerega posnemamo, da smo iztržili za zdravilne rastline, izvožene v tujino, res okoli osem milijonov dinarjev. Tu pa ne smemo po zgledu »Kmetijskega lista« zavpiti: »Glejte, koliko milijonov smo pobrali na cesti!«, temveč moramo pogledati, koliko truda in časa je potrebovala roka našega človeka, ki je pobiral te milijone, in če je bil res dobro plačan, kakor mu obeta naš tedenski tovariš. V dokaz vsakemu treznemu človeku bomo navedli nekaj uradno objavljenih cen, po katerih so izvažali zdravilne rastline naši trgovci. V teh cenah je všteti že trgovčev dobiček in je treba te cene primerno znižati, da dobimo potem tisti denar, ki ga bo pobiral po trditvi »Kmetijskega lista« naš človek po cesti.

Za kilogram nikovega cvetja je dobil naš trgovec šest dinarjev, za kilogram volčje jagode sedem dinarjev, za kilogram žavbeljna en dinar, za kilogram encijanovih korenin štiri dinarje, za kilogram lipovega cvetja osem dinarjev, za kilogram pelina en dinar 20 par, za kilogram planink 25 dinarjev, za kilogram kamelic en dinar in tako naprej. Kdor je kdaj sam nabiral te rastline, dobro ve, koliko truda in celo nevarnosti (na primer pri planinkah in tudi lipovem cvetju) je zvezanih s tem malenkostnim zaslužkom. To je krvavo zaslužen denar in je izvoz zdravilnih rastlin prav tako kakor jajc le prav vpijoč dokaz naše siromaščine in niti na um ne pride nikomur, da bi vpil s sejmarskim glasom: »Denar leži na cesti!«

»Lepe dohodke daje tudi gojitev oljnih rastlin«, piše »Kmetijski list« in pravi dalje: »Te sirovine potrebuje industrija in jih tudi razmerno dobro plačuje.« Industrija res potrebuje te rastline, toda jih žal prav slabo plačuje. Pravkar oglašuje neka tvornica, da daje seme za setev solnčnic na posodo in se obvezuje, da bo plačala v jeseni zrnje solnčnic po en dinar 40 par za kilogram, sojo pa po en dinar 60 par. To so cene, ki znašajo polovico manj, kakor vrže vsak drug pridelek na isti njivi. Mislimo, da ni baš razumno za stanovsko glasilo, ki spravlja svoje naročnike naravnost v nepremišljeno škodo.

Tudi drugod čitamo pogosto prav debele iz kmetijstva. Tako je nedavno »Domoljub« nekje pobral trditev, da znašajo precej več pridelovalni stroški pri pšenici kakor pri turščici, da si vsak kmečki šolarček ve, da je prav obratno resnica. Mnogo bi koristil resničnemu napredku naše dežele in utrditvi vere v pisano besedo tisti, ki bi

uvvedel cenzuro tudi za pisanje o kmetijstvu. Višek politike je namreč blaginja države in spada pod rdeč svinčnik vse, kar je narodu v škodo.

O vprašanju lesenih hiš v pogledu zdravja bo pa napisal odgovor «Kmetškemu listu» poklicani strokovnjak.

nje, nego delujejo tudi kot nekake posvetovalnice.

Potreba odločne borbe proti spolnim boleznim

Tudi o spolnih boleznih je treba reči kakšno besedo, saj je to strašno zlo, proti kateremu bo treba začeti odločen boj — prav tako kakor proti jetiki. Za borbo proti spolnim boleznim pa seveda ne zadostuje samo borba proti nenravnosti, nego je treba bolnike tudi zdraviti. Po naših mestih, a tudi po deželi, kakor nam kažejo podatki, so se te bolezni po vojni silno razpasle. Zaradi nepoučenosti ljudi, malomarnosti obolelih in tudi zavoljo neodločnih ukrepov oblasti, da se taki bolniki podvržejo pravilnemu zdravljenju, se te bolezni še dalje širijo. Največje zlo po mestih so zloglasne ženske, ki okužene dalje prenašajo bolezen. Nadzorovanje takih žensk je skrajno pomankljivo, zato so obolenja čedalje pogostejša.

Nedavno so bili objavljeni podatki zagrebške mestne ambulante za spolne bolezni, ki kaže silen porast takih obolenj. V največjem številu so žrtve brezposelni, ki so velika nevarnost za širjenje spolnih bolezni, ker so to pač ljudje brez sredstev za zdravljenje. Pomoči jim nudijo razne ambulante, kakor na primer v Beogradu in Zagrebu, kjer so poleg kliničnih ambulant tudi dobro urejene mestne ambulante, ki skrbijo za brezplačno zdravljenje nesrečnežev.

Porast teh bolezni je bil kakor rečeno največji takoj po svetovni vojni. Vojaki, ki so se okužili za bojiščem, so potem v notranjosti širili bolezni. Ta pojav so v mnogih državah opazili že med vojno in so bile že tedaj ustanovljene posvetovalnice za obrambo proti spolnim boleznim.

Ponovni porast je opaziti zadnja tri leta, odkar je zavladala gospodarska stiska. Ljudje brez zadostnih sredstev zaidejo na kriva pota, s čimer postanejo raznašalci spolnih bolezni. Četudi pridejo taki ljudje do spoznanja, da so okuženi, v večini primerov nimajo sredstev za zdravljenje in prepuščeni samim sebi padajo še bolj, da pomenijo počasi veliko zlo družbe.

Tudi naša država je spoznala nevarnost, ki jo prinaša narodu spolna kuga. Zato je bil lani

sprejet zakon o pobijanju spolnih bolezni. Že pred sprejetjem tega zakona je večina večjih mest imela svoje ambulante za spolne bolezni, nekatera celo po več. Beograd ima štiri take ustanove. Druga mesta, kakor Zagreb, imajo svoje mestne ambulante že izza svetovne vojne. V takih ambulantah se ne vrši samo zdravlje-

Kakor trde razni zdravniki v Ljubljani, so po Ljubljani in okolici spolne bolezni zelo močno razširjene, posebno med gmotno šibkejšimi sloji in brezposelnimi. Za obrambo proti temu zlu pa razen ambulante v bolnišnici nimamo nobene prave ustanove in posvetovalnice, kakor jih imajo že druga večja in tudi manjša mesta. V Ljubljani bo vsekakor treba nekaj ukreniti, a tudi dežela se v tem pogledu ne sme zanemarjati, saj je tam nepoučenost o tem strašnem zlu še večja. Vsaj nekaj se lahko v tem pogledu takoj stori, in to brez posebnih stroškov: Zdravnikom naj se naložijo v dolžnost poučna predavanja o spolnih boleznih (o zlu teh bolezni, o potrebi zdravljenja in o vsem, kar je potrebno, da se to zlo omeji).

Rejci koz v dravski banovini imajo svoje društvo

Na praznik 25. marca se je vršil v prostorih Kraljeve gostilne v Mengšu ustanovni občni zbor Kozjerejskega društva za dravsko banovino. Udeležilo se ga je 55 oseb iz raznih krajev. Kako važnega pomena je ustanovitev tega društva, kaže dejstvo, da se je že pred občnim zborom prijavilo nad 150 oseb v društvo. Zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. Ivan Zupan iz Mengša, ki je v daljšem govoru obrazložil namen društva. Zborovalce je pozdravil osebno tudi urednik lista «Rejca malih živali» šolski upravitelj g. Alfonz Inkret in po naročilu izročil pozdrave društev za rejo malih živali iz Kranja in Trbovelj. V strokovnem predavanju je gošpod Franc Krištof iz Ljubljane razložil pomen kozjereje za malega človeka in zmisel ustanovitve društva za širjenje kozjereje v naši banovini. Po službenih podatkih je v naši banovini 10.290 koz.

Sledilo je čitanje odobrenih pravil in se je določila članarina na 36 Din letno. Vpisnina je 5 Din enkrat za vselej. V daljši razpravi je zbor odobril pravilnik, po katerem bo društvo oddajalo članom brezplačno prvovrstne koze, dobavljene iz Švice, s pogojem, da vrne prejemnik v teku enega leta mladiča društvu, ki ga pod enakimi pogoji podari spet naprej. K nabavi živali

bosta prispevala še ministrstvo za kmetijstvo in naša banska uprava v Ljubljani. Na ta način se bo širila reja in nudila malemu človeku možnost, da pride za majhen denar (članarino) do dobre koze mlekarice, ki mu bo dajala skromne dohodke pri današnjih hudih razmerah. Uvedena je tudi rodovna knjiga za koze, prva te vrste v Jugoslaviji. Člani društva bodo prejeli brezplačno svoj strokovni list, v katerem bo objavljen v celoti ves poslovnik.

Pri volitvah je bil izvoljen tale odbor: predsednik Ivan Zupan, posestnik, Mengeš; podpredsednik Ivan Zobec, Spodnje Gameljne; tajnik Alfonz Inkret, Senkov turn; blagajnik Franc Žun, Mengeš; gospodar Gregor Kavčič, Mengeš; odbornika Jakob Hladnik, sreski ekonom, Kamnik, in Marija Cerarjeva, Domžale; namestnika Franc Škofic, Mengeš, in Roza Bajdetova, Tuhinj; računski preglednik Leopold Trobevšek, Ljubljana, in Ivan Čepon, Škofljica; namestnik računskih preglednikov Janez Rekar, Kranj.

Pri volitvah poverjenikov za posamezne okoliše so bili izvoljeni: za okoliš Škofljico in Laverco Ivanka Čepanova; za Ljubljano okolico Leopold Trobevšek, Ljubljana, Medvedova cesta št. 38; za Gameljne, Črnuče, Smartno Ivan Zobec, Spodnje Gameljne, pošta št. Vid nad Ljub-

27 FARAONOV DEDIČ

Hudales je prinesel nekaj orodja, ki je bilo za kopanje primernejše kakor gole roke. Po dolgem trudu je bil vhod v grob odkrit. Ta vhod je zakrivala velika plošča, ki je imela napis iz hieroglifov.

Napis se je glasil:

«Tujec, preklet bodi, če boš prišel motiti moj srečnih! Nikoli ne boš dosegel svojega namena, nikoli ne boš stopil na blagoslovljena tla, ki se jim bližajš s hudobnimi mislimi. Vzem si za vzgled in svarilo oba moža, ki počivata pod to piramido, Renfanha, sina Memhetovega, in Ebana, sina Harujevega, imenovana tako po prstanih, ki sta jih nosila na svojih rokah. Prišla sta sem z mračnimi nameni, toda dober bog, ki varuje svoje pobožne otroke, je poslal nad oba ognjeni dihi puščave, ki jima je izsušil ude, kakor se izsuše ribe na solncu. Dokler sta živela, ju je izpodbadalo sovraštvo do srečnih ljudi. Naj želo maščevanja večno prebada njuna sreča! O, poslušaj to svarilo, tuji popotnik, in se naglo vrni s poti, na katero te je prevedel dah greha!»

Ko so izzvenele učenjakove besede, so dolgo vsi molčali.

Potem pa se je zbudil Uasif el Hajat iz otopelosti. Premagalo ga je presenečenje. Razširil je roke proti piramidi in vzkljnil:

«Tu si torej našel svoje počivališče, obžalovanja vredni naslednik krepostnega princa Ejmhotepa! Zvest ukazu svojih prednikov si se šel maščevati nad zarodom izdajalca Nebsenija, da bi spet pridobil prestol Egipta svojemu rodu. Toda malo pred ciljem te je presenetil vroči sanam in zadušil tvoje vroče hotenje v svojih neizprosnihih rokah. Tako so lahko smrtni sovražniki tvojega rodu postavili spomin svoji slavi nad tvojim grobom...»

Tu je Kopt žalosten umolknil, potem pa je nadaljeval:

«Toda ne, ne smem te objokovati, moj veliki prednik. Slaviti te moram in te blagoslovljati, ker si izpolnil svojo dolžnost. Preziral si smrtno nevarnost in se boril. Zato bodi trikrat blagoslovljen, moj pogumni, neustrašni prednik! Preklicujem prekletstvo, ki ga je nad tvojim grobom izrekel rod izdajalca Nebsenija, in jim ga vračam, da bo njim samim v pogubo in propast! K temu naj mi pomaga resnični bog, ki mu je služil moj rod od kralja Huenata do dandanašnjih dni!»

Vsi štirje poslušalci te slovesne zaoblube so bili globoko ganjeni. Ko je sedel zdaj Kopt na

tla in skril obraz v dlaneh, ga dolgo ni upal motiti v mračnih mislih.

Selim je bil prvi, ki je izpregovoril:

«Efendi, dovoli mi, da odprem usta, ker me nekaj v bodočnosti skrbi. Sicer mi je ostal večji del govora tvojega prijatelja nerazumljiv, toda nekaj sem le spoznal iz njega: da niste namenjeni ne v oazo Kufo in ne proti Sudanu, kakor ste prvotno trdili. In vendar sem računal na Sudan in upal, da bom prišel z vašo pomočjo tja. Zato mi povejte po pravici, kam vas vede pot, da se bom lahko odločil, ali smem pri vas ostati. Vedite namreč, da nikakor ne bi rad prišel svojim redovnim bratom v roke.»

«Obrni se na Uasifa el Hajata», je odvrnil Sodnik. «Samo on lahko odloči, ali smeš zvedeti njegove načrte. Mi drugi smo vezani in brez njegovega dovoljenja ne smemo ničesar razkriti.»

Tedaj je hotel Selim ponoviti svoje vprašanje Koptu. V njegovih očeh pa je zasledil nezaupen, poizvedujoč pogled. Toda z ničimer se ni izdal in Uasif el Hajat je naposled dejal:

«Potrpi še tako dolgo, da bomo sedeli pri ognju. Tam boš vse zvedel. Zda pa bodi tako dober, prijatelj, se je obrnil k Hudalesu, «in mi pokaži na kamnu mesto, kjer je napisano ime mojega prednika Renfanha, da ga pozdravim s spoštovanjem, ki mu ga dolgujem.»

Hudales je njegovi prošnji ustregel.

Uasif el Hajat je pokleknil pred ploščo in se trikrat z ustnicami doteknil slavnega imena.

ljano; za Kranj z okolico Janez Rekar, Hrastje, pošta Kranj; za Vodice z okolico Ivan Bida, Vodice; za Komendo, Moste Kristijan Bigles, Moste, pošta Komenda; za Domžale z okolico Marija Cerarjeva, Domžale, Rojska cesta št. 5; za Krašnje z okolico Janez Narat, Trnovče, pošta Lukovica; za Tuhinj z okolico Roza Bajdetova, Laze, pošta Tuhinj. Za druge kraje se določijo poverjeniki pozneje. Poverjeniki bodo prejeli od odbora vsa obvestila in bodo vsem zanimancem na uslugo.

Volilno gibanje

LJUBLJANSKE KANDIDATURE.

Te dni se je vršil pod predsedstvom župana g. dr. Ravniharja v mestni posvetovalnici volilni sestanek, ki so se ga udeležili poleg sreskega odbora JNS in zastopnikov vseh krajevnih organizacij JNS tudi predstavniki obrtniških, trgovskih in drugih stanovskih društev in zastopniki državnih, samoupravnih in zasebnih nameščenec.

Po precej dolgi razpravi je predsednik sreske organizacije JNS predlagal za kandidata bivšega ministra Ivana Mohoriča in inž. Ladislava Bevca; če bi Ivan Mohorič odklonil kandidaturu, pa Josipa Rebeka. Za namestnika je predlagal Rudolfa Žitnika in Jožka Zemljiča.

V soboto in nedeljo so se vršila med zastopniki obeh obrtniških skupin pogajanja glede postavitve skupne obrtniške kandidature v Ljubljani. V nedeljo dopoldne je prišlo med njimi do naslednjega sporazuma: obrtniški kandidat v Ljubljani bo Josip Rebek, skupina Lovra Pičman pa dobi v obrtniškem odseku Zbornice za trgovino, obrt in industrijo polovico, to je osem mandatov s predsednikom odseka, ki bo obenem podpredsednik zbornice. Na ta način se je videla obrtniška kandidatura v Ljubljani zagotovljena. V nedeljo zvečer pa so se sestali voditelji skupine Josipa Rebeka, ki so razpravljali o sklenjenem dogovoru. Po daljši razpravi so se postavili na stališče, da dogovora ne morejo odobriti, nato pa je Josip Rebek svojo kandidaturu umaknil.

Medtem so se začeli v Ljubljani zbirati podpisi za novo kandidatno listo. Kandidata na njej sta Josip Ka v čič kot zastopnik gospodarstvenikov in magistratni nadsvetnik dr. Riko Fux

kot zastopnik uradništva in delavstva. Kot namestnika sta določena carinski posrednik in špediter Rajko Turk in strojni stavec Drago Kosem. Mesto Ljubljana voli dva poslanca; kakor za druga banovinska mesta bo najbrž tudi za Ljubljano na Jevtičevi listi postavljena samo enotna kandidatura brez protikandidatov.

POTRJENA KANDIDATURA V KAMNIškEM SREZU.

Sresko sodišče v Kamniku je potrdilo podpise na prvi kandidaturi za kamniški srez. Kandidat je dosedanji poslanec Anton C e r e r, njegov namestnik pa Ignac T o m c, župan v Moravčah. Poleg Cererja kandidira v kamniškem srezu na Jevtičevi listi tudi Anton K e r s n i k, graščak z Brda, njegov namestnik pa je Karel N o v a k, župan v Motniku.

Kdo vse bo za kamniški srez kandidiral na opozicijskih listah, še ni znano. Za enkrat sta objavljeni le kandidaturi na Topalovičevi in na Hodžerovi listi; na zadnji bo kandidiral odvetnik dr. Potokar iz Kamnika. Govori se dalje, da bo kandidiral tudi kdo izmed veljakov bivše SLS.

LENDAVSKI SREZ.

Sresko sodišče v Lendavi je potrdilo podpise za sreskega kandidata Ludovika S e č i j a, upokojenega učitelja iz Lendave. Njegov namestnik je bivši beltinski župan Štefan B a l i g a č.

To je doslej tretja objavljena kandidatura v lendavskem srezu, kjer kandidirata dosedanji poslanec Anton H a j d i n j a k in banovinski zdravnik dr. Franc K l a r iz Lendave.

LITIJSKI SREZ.

V litijskem srezu bosta kandidirala na Jevtičevi listi dva kandidata: litijski župan Franjo L a j o v i c s kovačem Ficingerjem kot namestnikom in dosedanji poslanec Milan M r a v l j e z namestnikom Drnovškom, županom iz Zagorja. Obe kandidatni listi sta že potrjeni od sodišča.

Zelo živahno se gibljejo v srezu tudi bojevnik. Kandidirali bodo beograjskega odvetnika dr. Vinka Zorca, ki je njihov glavni zastopnik v Beogradu. Dr. Zorc je kandidiral v litijskem srezu že pri zadnjih skupščinskih volitvah.

SREZ LJUBLJANA OKOLICA.

Volilni odbor za srez Ljubljano okolico je imel v nedeljo sejo v restavraciji «Zvezdi» v Ljubljani. Seja je bila jako živahna. Sresko sodišče v Ljubljani je že pretekli teden odobrilo kandidatno listo za ljubljansko okolico. Na listi sta kandidata minister dr. Drago Marušič in lekarnar Stanko Hočevnar z Vrhnike, namestnika pa Albin Koman in Josip Mesec. Po dolgi razpravi se je sreski volilni odbor zedinil, naj se vložijo še ena kandidatna lista. Tudi na tej listi naj bo prvi kandidat minister dr. Marušič, drugi kandidat pa župan iz Most pri Ljubljani Pavčič, namestnika naj bi bila Zebal z Rudnika in Kuhar iz Vevč.

Ta sklep sreskega volilnega odbora se ne bo dal izvesti, ker po volilnem zakonu isti kandidat ne more v istem srezu dvakrat kandidirati. Ker ministri ne bodo imeli na Jevtičevi listi protikandidatov, bo v ljubljanski okolici samo ena lista in se bo moral nosilec državne liste odločiti ali za prvo listo (dr. Marušič—Hočevnar) ali pa za drugo (dr. Marušič—Pavčič).

SREZ MARIBOR LEVI BREG.

Sresko sodišče v Mariboru je te dni potrdilo prvo kandidatno listo za srez Maribor levi breg,

Da bi piramido odprli in pogledali, kaj je v njej, to se vzlic želji obeh učenjakov ni moglo zgoditi. Za tako naporno delo jim je manjkalo potrebnega orodja. Najbrž bi se bil takemu skrunjenju groba tudi Uasif el Hajat uprl.

Zato so se vrnili vsi k velblodom in začeli postavljati šotore.

Neli, ki se je izprva morda bala naporne poti, se je zdaj že vsega privadila. Zmeraj je bila v družbi obeh učenjakov, ki sta zaradi nje govorila največ angleško. Samo takrat, kadar sta imela med seboj pogovore, ki jih Uasif el Hajat ali Selim ne bi smel slišati, sta se pogovarjala v slovensčini.

Ko so povečerjali, je zvedel Selim za vse podrobnosti o oazi Tuatu in Nebsenijevem pohodu, ki nam je že znan. Videlo se mu je, da so ga te novice presenetile, in ko je Kopt končal, je odločno rekel, da bo tudi v bodoče ostal pri ekspediji.

S tem pa pogovora še dolgo ni bilo konec. Pozno v noč so sedeli ob ognju in Selim jim je moral večkrat skuhati kave, da se jim grla niso posušila. Naposled pa so vsi začutili, kako je svinčena utrujenost prevzela njihove ude. To je bilo nedvomno posledica utrujenosti. Sami niso vedeli, kdaj so omahnili na ležišča in zaspali.

Ko se je Sodnik spet zbudil, je začutil, da ga nekaj v grlu močno žge. Glava ga je bolela, kakor bi bil vso noč popival. Precej dolgo je

trajalo, preden je mogel toliko zbrati svoje misli, da se je spomnil, kje leži. Naposled se je pa le opomogel in stopil iz šotora, da bi pogledal, kje so njegovi tovariši, zlasti kje je Neli.

Čudno! Tudi oni so menda še spali, čeprav je bilo solnce že visoko na nebu. Prav tako so ležali tudi velblodi negibno na tleh in...

Čakaj!

Ali ne manjkajo štiri izmed njih?

Sodnik si je začuden pomel oči, kakor bi hotel pregnati nekakšno meglo izpred njih. Potem pa jih je natančneje pogledal in nepopisen strah ga je obšel. V trenutku je izginila vsa zmedenost, ki ga je dotlej motila.

Z naglimi skoki je obšel žival za živaljo, da bi se prepričal, ali je prav videl.

Nedvomno, to, kar se mu je zdelo neverjetno, je bilo resnično. Živali so bile vse ustreljene. Zraven vsake so bili na tleh posušeni sledovi krvi.

Ne da bi gledal okoli sebe, je planil Sodnik k prijateljema in k Neli ter jih poskusil zbuditi. To pa je bilo naporno delo. Šele ko jim je dovolj dolgo kričal na ušesa strašno novico, so se zavedeli.

Z grozo so gledali vsi mrtve živali.

Naposled pa je Hudales vzkliknil:

«In Selim?»

«Selim?»

«Da, kje je on?»

Šele zdaj so se vsi spomnili, da ga ni nikjer. Iznenada jih je obšlo spoznanje. In hkratu so za-

pazili majhen kup kamenja, ki je bil sredi med šotori. Na njem je ležal listek, obtežen s peskom. Sodnik ga je hlastno razvil in bral:

Češčen bodi Alah, ki pokončuje nevernike!

Upali ste se priti v levji brlog; zato naj vas doleti poguba. Žar solca bo izsušil vaše žile in vroči pesek se bo zgrnil nad vas.

Jaz pa častim Alaha, ki varuje svoje oboževalce. Naj tako poginejo vsi zaničevalci preroka!

Selim Senusijec, o katerem ste mislili, da je tako neumen in tako pokvarjen, da bo odpadel od svoje svete vere.»

Medtem ko sta oba Slovence nemo strmela drug drugemu v oči, medtem ko so se začeli Neli solziti oči, je zdrknil Kopt na kolena, dvignil roke proti nebu in vzkliknil:

«O, oče nebes, usmili se vendar svojih otrok! Kaj je zagrešil rod Huenata, tvojega najvernejšega služabnika, da ga zasleduješ do dandanašnjega dne? Da mu pošiljaš izdajalce, drugega za drugim, na pot, in da ti izdajalci uničujejo načrte, ki so vsi namenjeni tvoji slavi. Ti sam si rekel: 'Kaznoval bom grehe na otrocih otrok do sedmega kolena.' Zdaj pa je sledilo že sedemkrat sedem kolen in še več, pa še zmeraj teži tvoja užaljena roka na mojem rodu! Ali pa naj bo vse to samo preizkušnja, ali sem dovolj pogumen, da bom storil, kar sem se namenil? Če je tako, poslušaj mojo prisego, da me tudi ta nesreča ne bo

ki obsega tudi Maribor sam in voli dva poslanca. Na potrjeni listi sta kandidata bivši državni tožilec dr. Ivan Jančič in banovinski svetnik Ivan Janžekovič, posestnik in župan v Kosaških; njuna namestnika sta znani mariborski obrtniški voditelj Fran Bureš in Josip Hlađe, posestnik in župan pri Sv. Križu.

Pripravljena je še druga kandidatna lista.

ŠTIRI KANDIDATURE V PTUJSKEM SREZU.

Sresko sodišče v Ptujju je potrdilo podpise predlagateljev za štiri kandidate v ptujskem srezu na listi g. Jevtiča. Kandidati so dosedanji poslanec Lovro Petrovar, Ludvik Sagadin iz Ptujja, bivši ptujski župan Miha Brenčič iz Ptujja in upokojeni šolski upravitelj Janko Žunkovič od Sv. Bolfenka v Halozah.

KANDIDATURE V SLOVENJGRAŠKEM SREZU

Sreski volilni odbor je postavil tri kandidate. Kandidati so dr. Vošnjak, Kopač in Blatnik. Od imenovanih sta že zbrala podpise in jih predložila sreskemu sodišču v Slovenjgradcu v potrditev dosedanji poslanec dr. Bogomil Vošnjak, ki ima za namestnika posestnika in bivšega župana Josipa Vrabiča, in šolski upravitelj Kopač, ki ima za namestnika Sovineka, delovodjo pri državnem rudniku v Velenju.

Nedavno je bila sodišču v potrditev podpisov predložena tudi kandidatura dr. Antona Noviča, sedanjega generalnega konzula v Celovcu; njegov namestnik je Rogina, posestnik v Počgorju pri Slovenjgradcu. Sresko sodišče je vse te tri kandidate potrdilo.

KANDIDATSKE ZMEŠNJAVE V MURSKI SOBOTI.

Benkovo glasilo «Murska Krajina» poroča: «Gg. Vezir Geza in Džuban Josip sta kandidatura odklonila. G. Kuhar Štefan iz Pucincev vztraja na izjavi, da ne kandidira na listi, kjer kandidira g. Hartner Ferdo. Seja volilnega odbora se je končala brez uspeha in odposlanci so bili razburjeni, ker so jim povzročena nepotrebna pota. G. Titan iz Pucincev je zahteval, naj skliče JNS sejo svojega sreskega odbora in postavi kandidate, ker je ta stranka s svojim delom edino upravičena jih imenovati.»

«Murska Krajina» je o tem predlogu mnenja, naj se JNS rajši pomakne v zatišje in počaka, da oni, ki imajo očitno večjo ljubezen do naroda,

večji smisel za njegovo korist in večjo požrtvovalnost, stopijo med narod, ne z besedami, temveč z dejanji. JNS prepušča besedo onim, ki na papirju razvijajo program.» Kdo bo nosil odgovornost? se vprašuje «Murska Krajina» in odgovarja: «Politični žonglerji, špekulantji, ki se pojavljajo le pri volitvah, in njihovi podporniki.»

Naknadno javlja isti list, da se je tudi g. Hartner odpovedal kandidaturi, češ da je morda spoznal, da ne uživa pri volilcih dovolj naklonjenosti, da si ga od izvestne strani podpirali.

NOVI KANDIDATSKI PREDLOGI V NAŠI BANOVINI.

Iz Celja poročajo, da zbira sreski živinozdravnik Maks Šribar podpise za kandidatura celjskega odvetnika Štanteta, ki naj bi tudi kandidiral na Jevtičevi listi.

V brežiškem srezu so se razširile vesti, da je bil rajhenburški župnik Tratnik, ki je bil svoječasno poslanec SLS, povabljen, naj kandidira na Jevtičevi listi. V smislu znanega odloka obeh slovenskih škofov bi moral župnik odložiti faro in se dati upokojiti, ako bi se odločil za kandidatura.

V gornjegrajskem srezu se je sprožil predlog, naj bi se v srezu postavila kandidatura dr. Novačana, a na zadevni sestanek dr. Novačan ni prišel.

KANDIDATURA HODŽEROVE STRANKE V GORNJEGRAJSKEM SREZU.

Iz Gornjega grada pišejo: Splošno pozornost je zbudila v našem srezu novica, da bo Jugoslovenska narodna (Hodžerova) stranka kandidirala pri nas na svoji listi, katere nosilec je strankin predsednik dr. Hodžera, dva znana pristaša bivše SLS. Kandidat bo po teh vesteh bivši oblastni poslanec Martin Stelovnik, župan v Šmartnem ob Paki, ki je kandidiral pri senatskih volitvah na Žebotovi listi. Njegov namestnik pa bo Maks Turnšek iz Nazarja.

NOVE SOCIALISTIČNE KANDIDATURE V DRAVSKI BANOVINI.

Socialisti so v Sloveniji priredili že vrsto sestankov, kjer razlagajo socialistični sreski kandidati program nosilca socialistične liste dr. Živka Topalovića. Zadnje dni pa je nastopila med delavci, ki stoje pod vplivom socialistov, velika zmeda, ker se je med njimi razširila vest, da bo vložena še nova, levičarska socialistična lista z

nosilcem Trišo Kaclerovičem, uradnikom beograjske Delavske zbornice. Glasilo naših socialistov «Delavska politika» odločno zanikuje resničnost te vesti in označuje razširjevalce takih vesti za «zastupljevalce delavske enotnosti». Obenem tudi pravi, da ji je Triša Kaclerovič sam brzojavil, da ni postavil svoje liste.

Na socialističnih volilnih posvetovanjih v dravski banovini so bile pretekli teden postavljene nove kandidate; za srez Slovenjgradec Kranjc Franc z namestnikom Valenščakom Ferdom iz Velenja (kandidatura so najprej ponudili mariborskemu odvetniku dr. Reismanu, ki pa jo je odklonil); za srez Konjice Rabič, potem ko je kandidatura na dr. Topalovičevi listi odklonil Alojzij Čeh iz Maribora; za srez Brežice Arh Jurij iz Zagorja z namestnikom Zidaričem Josipom, kurjačem iz Rajhenburga; za srez Šmarje pri Jelšah steklar Weinberger Engelbert z namestnikom steklarjem Jugovarjem Franom.

ALOJZIJ PAVLIČ SE ŠE NI ODLOČIL.

Nedavno se je vršil pri Mikliču v Ljubljani volilni sestanek, ki ga je sklical bivši narodni poslanec za laški srez Alojzij Pavlič. Na sestanku je bilo navzočih okoli 25 ljudi. Sestanku je predsedoval Pavlič sam, ki je omenil, da je bil pripravljen podpirati politiko sedanje vlade in je tudi ponudil svojo kandidatura na Jevtičevi listi. Iz njemu nepojmljivih razlogov pa je bil odklonjen. Zaradi tega se je odločil, da bo kandidiral na eni izmed opozicijskih list.

Po tem uvodu se je Pavlič spustil v razglabljanje o političnem položaju, ki pa ga je prekinil navzočni policijski komisar s tem, da mu je odzval besedo in razpustil sestanek.

Po sestanku je izjavil Pavlič nekaterim navzočnim, da pojde še v Maribor na neke razgovore. Ako tudi tam ne bo uspel, potem bo pustil politiko in prosil za kako župnijo.

potrla in da se še za ped ne bom umaknil s poti, dokler ne bom izpolnil ukaza mojih prednikov ali pa umrl. Toda usmili se svojega hlapca in ne pusti ga umreti v bedi in grozi, dokler ne bo svojega cilja vsaj od daleč videl!»

Bolečine so ga vsega prevzele. Tihno ihtel je skrli svoj obraz v dlaneh, kakor bi se bil šele zdaj zavedel, kako huda nesreča ga je zadela.

«Dà, prav imaš.» je dejal po dolgem, resnem molku Sodnik, «tu mora pomagati višje bitje, če je sploh še rešitev za nas mogoča! Zapuščeni smo sredi peščenega morja in najmanj tri sto kilometrov smo še oddaljeni od najbližje človeške naselbine. Res, človeku morajo vstati lasje pokoncu! Toda pogum, prijatelj moj! Ne zapravljajmo časa z nepotrebim jadikovanjem. Vsak trenutek je dragocen, ker nas približa cilju. Morda naš položaj v resnici ni niti tako slab, kakor se nam zdaj zdi.»

Drug drugemu so še enkrat podali roke, kakor bi hoteli obnoviti prisego medsebojne zvestobe za življenje in smrt.

Potem so šli pogledat, kako je z živili.

Najprej so seveda pogledali, kako je z vodo. Tu pa so odkrili nekaj, kar bi pognalo v obup tudi najpogumnejšega človeka. Zahrbtni sovražnik je odprl vse poklopce, da je dragocena tekočina iztekla do poslednje kapljice. Niti v pesku ni bilo več sledu za njo! To je bilo najhujše, kar se je moglo nesrečnikom primeriti.

Pomisliti je treba, da ni bilo deset dni hoda naokoli nikjer vodnjaka, kaj šele vasi. Sam pesek

in puščava brez kapljice vlage! Lakoti se pogumen človek lahko upira skoraj tri tedne in v skrajni sili je celo usnje čevljev dovolj, da se lakota za nekaj časa omami.

Žeja pa je neizprosna. Ne pozna usmiljenja, zlasti ne v teh krajih, kjer človek potrebuje trikrat do štirikrat več vode kakor sicer.

Pomilovanja vredni popotniki so strmeli po tem odkritju drug v drugega, kakor bi bili vsi omamljeni. Dolgo so stresali mehove in vedra, kakor bi blazno upali, da bodo iztisnili iz njih vsaj še kakšen požirek nenadomestljive tekočine.

Sodnik je bil spet prvi, ki se je zavedel resničnega položaja.

«Prijatelji,» je dejal, «ne stojmo tu. Pozabimo, kar moramo pozabiti, in pojdimo hitro dalje! Niti trenutka ne smemo zapraviti.»

Vsi trije so nemo pokimali in šli dalje gledat.

Nič razveseljivega niso našli.

Prav nič.

Brez dvoma jim je podli Selim natresel pretekli večer uspavalnega praška v kavo, da so zaspali in niso ničesar slišali. Potem jih je izropal. Ves živež in vse instrumente jim je uničil in naposled postrelil vse velblode razen tistih štirih, ki jih je zase izbral. Nič ni ušlo njegovemu sovraštvu razen steklenice žganja in nekaj koščkov čokolade v torbi sedla, ki ga je Sodnik uporabljal za zglavje.

Pobiti so naposled sedli in niso vedeli, kaj naj store.

«Neumno bi bilo, če bi se poskušali vrniti. Najmanj deset dni bi morali hoditi do prve oaze, kjer bi lahko dobili jedi in pijače. Žeja pa bi lahko premagovali komaj tri dni. Še neumnije bi se bilo obrniti proti oazi Kufri ali pa proti Sudanu. Nič drugega nam ne ostane, kakor da nadaljujemo pot proti oazi Tuatu, ki bo nedvomno najkrajša.»

«Jaz se nikakor ne bi hotel vrniti,» mu je segel Kopt v besedo in Hudaes je pokimal, da se tudi z njim strinja.

Neli je molčala. Zaupala je svojemu prijateljem.

«Dobro. Vprašajmo zdaj še stari zemljevid za svet,» je dejal Sodnik. «Morda nas bo lahko on potolažil.»

Čudno je bilo, da se bežeči ropar ni polastil te važne listine in prstana kralja Huenata. Prvo je imel Sodnik v žepu, prstan pa je nosil Uasif el Hajat na roki. Ali Selim svojemu uspavalnemu prašku ni prav zaupal in se je bal, da se omamljenci ne bi prezgodaj zbudili? To pa je bilo malo verjetno, ker je njihove žepe docela izpraznil in jim vzel vse: denar, orožje, ure z verižicami vred, izkratka vse, kar je bilo le količkaj vredno.

Bolj verjetno je, da je bil praznoveren kakor vsi njegovi rojaki, ki pripisujejo starim egiptskim izkopanim čudežne moči.

«Naj že bo, kakor hoče,» je dejal naposled Sodnik, «poglavitno je, da nam je zemljevid ostal. Takoj ga bom vprašali za svet.»

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled

Na včikem volilnem shodu v Skoplju, ki ga obiskalo 20.000 ljudi, je govoril

minister pravde g. dr. Dragutin Kojić
o pomenu majskih volitev.

Rekel je med drugim: Gre za dokončno zmago nečesa, kar je nad strankami in političnimi koristmi, nad koristmi posameznih kandidatov. Gre za zmago tiste črte državne in narodne politike, ki jo je s svojo plemenito krvjo zarisal naš veliki kralj (vzkliki Slava mu!). Poslednje dni se je ustvarilo volilno politično sodelovanje iz skupin s vsemi mogočimi smotri. Tiho govore vse tisto, česar ne žele, toda ne tiho ne na glas ne povedo tistega, kar žele, zakaj ničesar skupnega ne morejo želeti v takšnih skupinah, ki so nastale samo za volitve. G. minister je omenil tudi razne ukrepe vlade in nadaljeval: Z jasno določenimi političnimi, gospodarskimi, finančnimi in upravnimi smotri, ki jih pred nikomer ne skrivamo, in ki smo jih ne samo odkrito povedali v našem razglasu, temveč smo jih tudi pri vsaki drugi priložnosti odkrito in moško zagovarjali, prosimo narod podpore in izpodbude.

V vseh vprašanih državnega in narodnega življenja so možni bratski dogovori in sporazumi razen glede osnov državne in narodne politike,

na katerih zdaj temelji in bo zmerom počivala naša državna skupnost. Ne more biti političnih pogajanj, mešetarijenj in trgovanj, kadar gre za državno in narodno edinstvo in enotnostno uređitev naše državne skupnosti. V nadaljnjem govoru je g. minister razvil svoj program kot kandidat v Skoplju in ob koncu pozval vse, naj gredo 5. maja složno na volišče, vođeni od misli, da korakajmo pod geslom: «Naprej zastava slave!», da bo naš zedinjeni narod vedno slavil radosten «Lepo našo domovino», povečevano in osvobojeno, da nam bo vedno naš stari «Bog pravde».

Na svoji seji 30. marca je naša vlada sprejela **tri nove uredbe,**

in sicer **uredbo o banovinskih proračunih,** ki določa meje za banovinske finance, potem **uredbo o ukinjenju taks za registriranje avtomobilov** in o novi ureditvi taks za avtobusni promet in na posled **uredbo o sladkorni pesi** in o odnošajih med pridelovalci pese in sladkornimi tvornicami.

Ženske!

Pranje s SAMORAD pralnim praškom vam bo v veselje, bleščeče belo perilo vaš ponos!

Zahtevajte odločno

Samorad

pralni prašek

Izdelan na podlagi olivnega olja.

Glede na banovinske proračune je podal finančni minister g. Milan Stojadinović novinarjem daljšo izjavo, iz katere je razvidna obsežnejša

preosnova banovinskih financ v olajšanje gospodarskega položaja.

Finančni minister je znižal banovinske doklade v vseh razen v treh banovinah; tudi v dravski so znižane. Banovinske takse je delno črtal, tako takso na sekanje gozdov, gozdno takso in takso za izdajanje živinskih potnih listov, znižal pa je takso za prenos premičnin na en odstotek, le v dravski in savski banovini jo je za letos pridržal še na dveh odstotkih. Odpravljene so tudi takse na motorna vozila. Dalje je finančni minister v novih banovinskih proračunih črtal trošarine na premog, nafto in električno silo. Izvršile so se še nekatere druge olajšave in izpremembe. Tako je uvedena glede pobiranja in razdeljevanja trošarin, ki so ostale ali ki se šele uvajajo, novost. Ker gre tu skoro le za predmete, ki se uvajajo iz tujine, se bo pobiranje izvrševalo v carinarnicah in dohodek nalagal pri Državni hipotekarni banki v skupen sklad vseh banovin. Iz tega sklada se bo v razmerju s številom prebivalstva denar razdeljeval vsaka dva meseca.

Dne 1. aprila je potekla veljavnost starega banovinskega proračuna. Ker novi dravski proračun še ni potrjen od finančnega ministrstva, je

ban g. dr. Đinko Puc podaljšal stari banovinski proračun za mesec april.

Zadevna banovinska uredba določa eno dvanajstino preračunanih dohodkov in izdatkov.

Veliko zanimanje po vsem svetu je zbudilo **potovanje angleškega državnika Edena v Moskvo.**

V Moskvi se je pravosodni minister Eden razgovarjal zlasti z diktatorjem Stalinom in komisarjem za zunanje posle Litvinovim ter naglašal, da vodi Anglija splošno politiko miru in varnosti brez zahrbtnih misli. Razgovor je bil med drugimi o oboroževalnih poizkusih Nemčije in o izidu angleških razgovorov v Berlinu, o potrebi miru, o izpopolnitvi odnošajev med Rusijo in Anglijo, o vzhodni pogodbi in o mnogih drugih mednarodnih vprašanih. Eden je vsekakor dosegel v Moskvi velik uspeh, ki mu ga priznava vse svetovno časopisje. Uradna objava razgovorov med Edenom in Litvinovim zlasti naglašala soglasnost med Anglijo in Rusijo pri prizadevanju za ohranitev miru.

Iz Moskve je potoval

Eden v Varšavo

in so se v torek začela posvetovanja s poljskimi državniki. Najprej je angleški minister Eden posestil poljskega ministrskega predsednika polkovnika Slaweka, nato pa se je sestel z zunanjim ministrom Beckom. Oba državnika sta razpravljala o Edenovih posvetovanjih v Berlinu in Moskvi, a glavna beseda je bila posvečena stališču Poljske nasproti načrtu vzhodne pogodbe o medsebojni pomoči. Eden je predložil nov osnutek te pogodbe, ki bi bil sprejemljiv tudi za Poljsko.

Sven Elvestad:

PEST

Kriminalni roman.

(Iz norveščine prevedel J. M.)

Spočetka sta govorila oba tako tiho, da Krag ni razumel njunih besed. Počasi pa je postajal njun razgovor glasnejši in burčnejši. Zdajci je Krag slišal dekle reči:

«Odpotovati moraš.»

Kočijaž je nekaj zagodrnjal. Nato je ona potožila:

«Vse nas boš spravil v nesrečo.»

Tedaj pa je udaril kočijaž po mizi in vzkliknil:

«Ne odpotujem. Če bi to storil zda, bi bilo zame usodno.»

«Ali nisi sam dejal, da te policija zasleduje?»

«Beži, policija, te se ne bojim.»

«Mislim, da nisi storil prav, ker si se zadržal v mestu.»

«To te nič ne briga.»

«Pomisli samo, če bi bila policija dognala, kdo si ti prav za prav.»

«To ni mogoče,» je odvrnil kočijaž s čudno obupnim nasmehom, «policija vendar ne preganja mrtvih.»

Kraga je streslo. Zaslišal je bočesten jok. Mlada deklica je zaplakala.

Zdajci se je detektiv zganil in se pritisnil hitro k steni. Vrata so se bila odprla in dekle je stopilo iz sobe.

Kočijaž jo je spremljal do praga. Krag je stal tako blizu, da bi mu bilo treba le roko iztegniti, pa bi lahko prijel dekle.

Videl je, da si je brisala sože. Kočijaž je stal brezbržno poleg nje in je očitno samo čakal, da bi se odstranila.

«Poznaš znake?» je dejal s trdim glasom.

«Da, poznam jih.»

Nekaj trenutkov je stala molče poleg njega in ga gledala.

«Torej ne maraš odpotovati?» je vprašala še enkrat.

«Ne, ne odpotujem.»

Dekle se je obrnilo in šlo čez dvorišče proti glavni hiši.

Kočijaž se je vrnil v svoje stanovanje in z jeznim gibom zaklenil vrata, kakor stori človek, ki se je znebil nadležnega gosta.

Krag je videl mlado damo stopati po stopnicah, kimalu nato pa se je zasvetila luč iz več oken v pritličju.

Detektiv se je prikradel, stopajoč po prstih, k hiši in se postavil pod razsvetljena okna. Res, mlada dama je bila v tej sobi.

Čisto blizu so bile vrata. Krag jih je poizkušal odpreti, a so bila zaklenjena. Iz majhne črne usnjate škatle, ki jo je zmerom nosil s seboj, je vzel nekaj lesketajočih se predmetov. Bilo je prvovrstno vlomilsko orodje. Krag ga je znal

mojstrsko rabiti. Niti dve minuti nista potekli, pa je že imel vrata odprta. Prišel je v majhno vežo. Desno so bila vrata, ki so očitno držala v kuhinjo. Previdno jih je odprl in vstopil. Nekaj trenutkov je stal negibno v temi. Potem je vzel iz žepa žepno svetilko. Res, kuhinja je. Toda kako naj pride v sobo mlade dame, ne da bi povzročil ropot in zbudil drugih hišnih stanovalcev? Stopil je še skozi več vrat in se znašel slednjič pred glavnim vhomom v večjo dvorano. Obstal je za nekaj trenutkov, da se je malo razgledal. Samo še ena soba ga menda loči od prostora, kjer je mladenka. Hotel je odpreti spet ena vrata, ko je zaslišal hitre korake.

Skril se je v kot dvorane, vrata so se odprla in postava mlade dame se je pokazala v svetlobi, ki je prihajala iz sosedne sobe. Obstala je nedaleč od vrat in rekla:

«Ali je kdo tukaj? Si ti, Hana?»

Tedaj je skočil Krag iz skrivališča z bliskovito hitrostjo, prijel z eno roko mladenko za zapetje, drugo pa je pritisnil na njena usta, da ni mogla vpiti. Čutil je, kako se je od strahu trestala.

«Ne bojte se ničesar, gospodična, ji je šepetal. «Bodite čisto mirni. Ničesar vam ne bom storil. Če boste kričali, se vam bo slabo godilo. Vem, kdo je mož v kočijaževem stanovanju.»

Nato jo je spustil.

V strašnem razburjenju je stekla nazaj k sobi in potem zastarmela v Asbjörna Kraga s prestrašenimi pogledi.

«Kdo ste?» je zašepetala.

DOMAČE NOVOSTI

* **Prometni minister inž. Vujić v Ljubljani.** Dne 28. marca se je pripeljal v Ljubljano prometni minister g. inž. Dimitrije Vujić, ki je bil že nekaj dni na nadzornem potovanju. Na postaji so pričakovali g. ministra direktor železniške direkcije g. Josip Cugmus in drugi. G. minister je odšel s spremstvom na železniško direkcijo, kjer je pregledal posamezne oddelke. Na železniški direkciji je sprejel tudi zastopnike strokovnih društev, ki so mu sporočili težave uradništva in delavstva, nato pa je povabil v sejno dvorano vse višje uradnike in načelnike oddelkov na kratko posvetovanje. Pri tej priliki je imel g. minister lep nagovor, nato pa se je z velikim razumevanjem posvetoval z vsakim posebej o perečih potrebah posameznih strok in osebja. Z železniške direkcije je odšel g. minister spet na postajo, kjer si je prav tako ogledal posamezne oddelke. Zvečer se je odpeljal z brzim vlakom v Beograd.

* **Uredbo o zaposlitvi tujcev** je izdal minister za socialno politiko in narodno zdravje g. doktor Marušič. Po tej uredbi ne sme biti noben tuji državljan, na katerega se nanašajo določbe te uredbe, zaposlen in ne sme opravljati nikakega samostojnega dela, dokler ne dobi dovoljenja za svojo zaposlitev.

* **Invalidnina se ne sme obremeniti za terjatve ali davke.** Nekateri davčne uprave so pri izplačevanju invalidskih prejemkov odtrgovali invalidom davek in druge državne in samoupravne dajatve, čeprav se po členu 46. zakona o invalidih ne smejo od invalidnine in invalidske podpore in doklade terjati nikake dajatve in tudi ne obremeniti z izvršbo. Davčni oddelek finančnega ministrstva je zato ponovno odredil, da invalidnina po zakonu ne sme biti predmet popisa za terjatje dolgov in državnih in samoupravnih dajatev.

* **Za izboljšanje cen kmetijskim pridelkom.** Ministrstvo za kmetijstvo je izdalo naslednje obvestilo: Kmetijska stiska je s svojimi hudimi posledicami skalila ravnotežje med cenami kmetijskih pridelkov in drugega blaga, ki ga mora kmet kupovati. Nesorazmerje med cenami kmetijskih pridelkov in predmeti, ki jih kmet potrebuje, postaja vse večje in se čedalje bolj čuti v naši državi. Potrebna je točna ugotovitev vzro-

kov in ukrepov, ki bi mogli vplivati na dvig cen kmetijskih pridelkov in jih ustaliti na višini dobičkonosnosti kmetijstva. Da bi se to moglo izvršiti, je imenovan odbor strokovnjakov, ki bo v tem smislu predložil povsem svobodno in neodvisno svoje predloge, da bi se čimprej omogočila odstranitev velikih vzrokov današnjega nevdržljivega položaja v kmetijstvu. V ta odbor so imenovani: profesor dr. Velimir Bajkić, bivši glavni direktor Prizada Milan Najdanović, upravnik Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug inž. Vojislav Djordjević, načelnik urada za izvoz

živine dr. Milutin Petrović, vseučiliški profesor dr. Aleksander Jovanović, upravnik Mlinske zadruge dr. Emil Palić, ravnatelj Živorad Bogdanović, upravnik kmetijske ogledne postaje na Topčideru dr. Dragomir Cotić, glavni ravnatelj Prizada dr. Edo Marković.

* **Želje in predlogi zbora invalidov.** V nedeljo so v lepem številu zborovali invalidi in vojne vdove iz Ljubljane in okolice v mali dvorani hotela Uniona in so na koncu sprejeli resolucijo, ki pravi med drugim: Z invalidskim zakonom iz leta 1929. je izgubila polovica vojnih žrtev svoje

suknjo, na glavi je imel širokokrajni klobuk in v roki je nosil palico iz slonovine.»

Pri zadnjih besedah se je mlada dama spet stresla.

«Ta mož je kočijaž, nihče drugi», je nadaljeval detektiv. «Mož živi čudno dvojno življenje. Mislite si lahko, da bi bila zame malenkost, prijeti ga. Toda meni gre za to, da doženem skrivnost, ki tiči za vsem tem. Na dobrem potu sem že, to bojim se, da bi vse moje nade na rešitev skrivnosti zaplaval po vodi, če bi ga tako na naglem aretirali. To bi pomenilo, zapreti vsem prizadetim usta. Razen tega mi manjka polnih dokazov. Vidite, gospodična, čisto odkritosrčen sem nasproti vam. Slutim vso zvezo in ne zapustim hiše prej, dokler ne izvem vsega.»

Krag je spet sedel na stol, ki je imel naslanjalo nasproti vratom.

«Ali naj pokličem svoje?» je vprašala deklica, ki je spet sedla nasproti njemu. «Zadeva se ne tiče samo mene.»

«To bi najbrže obenem pomenilo svarilo kočijažu v njegovem stanovanju. Zato vam tega ne dovolim.»

«Vam bom pa torej sama vse pojasnila. Pa s pogojem.»

«Kakšen je ta pogoj?»

«Dajte možu tam priložnost, da bo dve minuti sam, zdaj ko je vse razkrito.»

«Torej samomor», je zamrmral Krag. «Ali je skrivnost tako strašna?»

S tako lahkoto

in hitrostjo doseči tako belo perilo je mogoče samo z

RIVIERA

terpentinovim milom

ki je izdelano na podlagi olivnega olja.

«Naj bo. Priznavam, da imam razmerje s kočijažem, o katerem ostala rodbina ne sme ničesar vedeti. Ljubim namreč njegovega sina.»

Krag jo je začudeno pogledal.

«Res? Kje pa je ta mladi mož?»

Stanuje čisto v drugem koncu mesta. Moji svojci ne dovoljujejo, da bi prihajal sem.»

«A kočijaž, njegov oče, ve za te odnošaje?»

«Dà. Omogoča nama sestanke in prenaša pisma med nama.»

«Kdaj se boste omožili?»

«Ko postanem polnoletna — čez leto dni.»

«Zelo zanimivo», je mrmral Krag. «Tako torej hočete pojasniti svoje zaupno razmerje s starim možem. On je vaš bodoči oče?»

«Dà. Več vam nimam povedati.»

«To mi ni zadosti.»

Asbjörn Krag je vstal. Bil je čudno ganjen. Obup mlade dame mu je legal na srce. Prijel je njeno roko in rekel:

«Draga gospodična, hočem vam dobro. Zapajte mi, pa bova našla pot za rešitev tistega moža tamkaj.»

«Rekla sem vam vse, kar vem», je odvrnila tresoč se.

«Niste se naučili dobro lagati», je menil Krag.

«Lagati?»

«Dà. Ali mislite, da ne vem, kako je zlagano od prve do zadnje besede vse, kar ste mi pravkar pripovedovali?»

Deklica se je zganila, pa se je hitro spet obvladala.

«Če veste vse tako dobro, zakaj me pa izprašujete?» je zašepetala.

«Ne vem vsega.»

Zdajci je hitro vstala vsa prestrašena.

«Kaj pa veste?»

«Med drugim vem, da tisti mož tam ni kočijaž. Tudi nima sina, ki bi ga vi ljubili. Je pa v zvezi s človeškimi izvrškami Kristianije. Tudi sam je nevaren zločinec.»

Prestrašena je pohitela mlada dama k vratom in prisluhnila, kakor bi se bala, da ni kdo slišal Kragovih besed.

«Ni mogoče, da bi bil zločinec», je šepetala, «ni mogoče. Česa ga pa dolže?»

«Tatvine.»

«O Bog!» je vzkliknila. Krag je sklepal iz njenih potez, da je pričakovala še kaj drugega.

«Tudi umora», je pristavil.

Obledela je ko smrt.

«Nedvomno ste brali, da je bilo pred nekaj dnevi umorjeno mlado dekle, kajne?» je vprašal

«Kakor sem slišala, menda ni čisto tako. Domnevajo, da gre za samomor», je pripomnila.

«Lahko vam potrdim, da je bil umor. Imam natančen opis morilca.»

«In se ta opis ujema s kočijažem.»

Morilec je starejši mož iz izobraženih vrst, ki ima že nekaj sivih las. Oblečen je bil v dolgo

živine dr. Milutin Petrović, vseučiliški profesor dr. Aleksander Jovanović, upravnik Mlinske zadruge dr. Emil Palić, ravnatelj Živorad Bogdanović, upravnik kmetijske ogledne postaje na Topčideru dr. Dragomir Cotić, glavni ravnatelj Prizada dr. Edo Marković.

* **Želje in predlogi zbora invalidov.** V nedeljo so v lepem številu zborovali invalidi in vojne vdove iz Ljubljane in okolice v mali dvorani hotela Uniona in so na koncu sprejeli resolucijo, ki pravi med drugim: Z invalidskim zakonom iz leta 1929. je izgubila polovica vojnih žrtev svoje

suknjo, na glavi je imel širokokrajni klobuk in v roki je nosil palico iz slonovine.»

Pri zadnjih besedah se je mlada dama spet stresla.

«Ta mož je kočijaž, nihče drugi», je nadaljeval detektiv. «Mož živi čudno dvojno življenje. Mislite si lahko, da bi bila zame malenkost, prijeti ga. Toda meni gre za to, da doženem skrivnost, ki tiči za vsem tem. Na dobrem potu sem že, to bojim se, da bi vse moje nade na rešitev skrivnosti zaplaval po vodi, če bi ga tako na naglem aretirali. To bi pomenilo, zapreti vsem prizadetim usta. Razen tega mi manjka polnih dokazov. Vidite, gospodična, čisto odkritosrčen sem nasproti vam. Slutim vso zvezo in ne zapustim hiše prej, dokler ne izvem vsega.»

Krag je spet sedel na stol, ki je imel naslanjalo nasproti vratom.

«Ali naj pokličem svoje?» je vprašala deklica, ki je spet sedla nasproti njemu. «Zadeva se ne tiče samo mene.»

«To bi najbrže obenem pomenilo svarilo kočijažu v njegovem stanovanju. Zato vam tega ne dovolim.»

«Vam bom pa torej sama vse pojasnila. Pa s pogojem.»

«Kakšen je ta pogoj?»

«Dajte možu tam priložnost, da bo dve minuti sam, zdaj ko je vse razkrito.»

«Torej samomor», je zamrmral Krag. «Ali je skrivnost tako strašna?»

(Dalje prihodnjič)

krivem prisegel. Proti nasilnemu obtožencu je državni pravdnik takoj razširil obtožbo zaradi žaljenja prič. Sodba se je glasila: eno leto in sedem mesecev robije zaradi vloma, zaradi obrekovanja in zmerjanja prič pa šest mesecev. Drugi obtoženec je bil zaradi pomanjkanja dokazov oproščen.

* **Zgodba o ukradenih konjih.** Kaplan Alojzij, mesar v Velikih Laščah, je nedavno zjutraj na veliko presenečenje opazil, da mu je nekdo ponoči iz hleva odvedel dva konja. Nato je še doglal, da sta zmanjkala tudi konjska oprema in zapravljenček. Kaplan je tatvino javil orožniški postaji, ki je začela takoj preiskavo. Že se je mislilo, da bo ostal tat neizsleden, ko je teden dni pozneje prispela iz Novega mesta brzojavka, da sta se našla v Dolenjskih toplicah konja sumljivega izvora. Kaplan se je odpeljal v Dolenjske toplice, kjer je na veliko veselje spoznal svoja konja. Tat je bil njegov sosed, brezposelni delavec J. R. Konja in voz je bil tat že prodal v okolici Novega mesta, seveda za nizko ceno, kar je mnogo pripomoglo k izsleditvi. Zlikovca so aretirali.

* **Čez tri mesece najdeno truplo samomorilke.** Pred kratkim so našli v Dekmanci v Sotli truplo 25letne Černelčeve Jožefe, posestnikove hčerke iz Dekmance. Od doma je izginilo dekletko že meseca decembra lanskega leta, ker niso njeni starši trpeli ljubezenskega razmerja z nekim fantom iz sosesčine. To razmerje tudi ni ostalo brez posledic. Vse to je na mladenko tako silno vplivalo, da je šla v smrt. Ker je bilo truplo preko tri mesece v Sotli, je že tako razpadlo, da so starši komaj spoznali svojega mrtvega otroka. Nesrečno mladenko so položili na šentpeterskem pokopališču k večnemu počitku.

* **15letno deklico je zaklala.** Pred malim kazenskim senatom v Mariboru se je zagovarjala Bara Horvatova iz Strehovcev, ker je v Strehovcih zabodla z žepnim nožem 10letno Anico Horvatovo, da je takoj izkravela. Osumljenka je priznala dejanje, trdila pa je, da ni imela namena deklice usmrtiti. Ubijalka je bila obsojena na osem let robije in na trajno izgubo častnih pravic.

* **Sedemkrat ga je zabodel.** Nedavno zvečer je Franc Golež v nekem vinogradu pri Sv. Stefanu pri Šmarju napadel 25letnega posestnikovega sina Franca Čretnika iz Št. Vida pri Grobelnem z nožem in ga sedemkrat zabodel v ramo. Hudo poškodovanega Čretnika so prepeljali v celjsko bolnišnico.

* **Obsodba treh ubijalcev.** Zaradi uboja posestnikovega sina Škofljanca Jožeta iz Črešnjic se je vršila te dni razprava pred novomeškim malim senatom. Sodniki so obsodili Potokarja Janeza iz Gornjih Skopic na štiri leta robije in na izgubo častnih pravic za tri leta, Enova Viljema iz Mrtvic na eno leto strogega zaporja in Tomšeta Viktorja iz Skopic na eno leto in šest mesecev strogega zaporja. Proti odmeri kazni se je pritožil samo Potokar, ostala dva pa sta kazni sprejela.

* **Roparski napad.** 18letni dninar Leopold Krojzl se je napotil iz Rogoznice z vozom v Maribor prodajat ribe. Ko se je zvečer vračal, sta ga v bližini doma napadla dva neznanca. Prvi je hotel ustaviti konja, drugi pa je oddal na Krojsla dva strela iz samokresa. En strel je Krojslu prebujal klobuk, drugi mu je prebil obe nogi in obtičal v levi nogi. Krojzl je konje pognal v dir in slednjič poiskal pomoč v ptujski bolnišnici.

* **Zaključek vinogradniških del z ubojem.** Pri posestnici Gregorčevi Alojziji v Grabšincih pri Sv. Juriju ob Ščavnici so kopali v vinogradu, po končanem delu in likofu pa so se sprli. Viničarja 50letni Jurjevič Franc in njegov sin 20letni Franc sta napadla delavca Krajnca Martina in Krambergerja Karla iz Malega Moravščaka, ker sta pred hišo razgrajala. Kramberger je dobil s pilo vbode v trebuh in čreva in prebodena so mu bila tudi jetra; trije vbodi so bili smrtonosni. Kramberger je za ranami umrl, medtem ko je bil Krajnec odpeljan v bolnišnico v Ptuj.

* **Fantovski pretepi.** Pri posestniku Janezu Pangerčiču na Obrežju so popivali vaški fantje in je prišlo med njimi do prepira in pretepa. Pri pretepu je pomagal tudi sam gospodar Janez Pangerčič mlajši ter je z vilami udaril Franca Muniča iz iste vasi po glavi in mu prebil čelo, Josip Povli pa mu je zabodel nož v levo nogo. Nevarno ranjenega Muniča so prepeljali v bolnišnico v Brežicah. — Istega večera so napadli v Novi vasi nedaleč od Obrežja domači fantje Franca Hribarja iz Bregane, ki je dobil hujše udarce po glavi s plankami. Pretepači pridejo pred sodnike.

* **Naš slepar prijet v Radgoni.** Na postaji Lesce-Bled je imel blagajniško službo uradnik Mirko Arnušt, ki je poneveril 7000 Din državnega denarja in pobegnil v Avstrijo. Ustavil se je v Radgoni, kjer je najel sobo v hotelu in navedel v prijavnici, da je jugoslovanski vojaški begunec. Okrajnemu inspektorju g. Antonu Polaku, ki je kontroliral hotel, se je pa zdel mož sumljiv, zlasti ker je imel pri sebi 3400 Din v srebru. Kmalu je ugotovil, da ne gre za vojaškega begunca, temveč za železniškega uradnika iz Jugoslavije. Arnušt je naposled priznal, da je poneveril 7000 dinarjev in da je hotel preko Avstrije pobegniti v Italijo. Izročili so ga okrožnemu sodišču v Gornji Radgoni.

* **Triletni deklic je storil silo.** Te dni je bil odkrit v Cerkljah pri Kranju grd zločin, storjen že zadnje dni februarja. 29letni Anton Remec, doma s Praprotnice police pri Šenčurju, brezposelni kovaški pomočnik, je prišel v neko hišo v Cerkljah, izvalil triletno deklico v spalnico, ki jo je zaklenil. Sredi popoldneva je prišel k otrokom Andrej Koritnik, ki mu je bratec deklice povedal, da ima Anton Remec zaklenjeno sestrico v spalnici. Na Koritnikovo zahtevo je zločinec vrata odprl in našel na postelji ležečega otroka. Otroku so ostale občutne posledice oskrunjenja in je mati povedla deklico te dni k zdravniku, ki je ugotovil posilstvo. Remec Anton je tudi osumljen, da je vlomil v stanovanje bratranca Jožefa Remca na Zgornjem Brniku. Orožniki zasledujejo brezvestnega zločinca.

* **Sirov čin razburljivega očeta.** Te dni je sedel 49letni delavec Jožef Finžgar v Prebačevu z ženo in otroki pri kosilu. Hčerka Ivanka bi morala popoldne še v šolo, zato jo je oče ves čas silil, naj brž je, da bo prej v šoli. Otroka pa ga ni mogel ubogati, ker je bila jed prevročja. Oče se je razjezil, položil deklico čez kolena in jo začel pretepati. Otroka je zajokal, kar je očeta še bolj razjarilo. Prijel je deklico za ušesa in udarjal z njeno glavo po mizi, klopi in peči. To pa sirovemu očetu še ni zadostovalo. Zgrabil je deklico za glavo in udaril tako močno z njo po klopi, da si je zlomila desno nogo pod kolenom. Žena je skušala jeznega moža pomiriti. Ta pa ji je zagrozil, da jo bo ubil, če ga ne pusti pri miru. Ko pa se je pomiril in spoznal, kaj je storil, je naložil otroka na voz in ga odpeljal v bolnišnico v Ljubljani, kjer je dejal, da si je deklica zlomila nogo pri padcu. Kmalu pa so izvedeli kranjski orožniki za grdo očetovo dejanje. Prijeli so Finžgarja, ki je dejanje trdovratno tajil, medtem ko sta žena in deklica izpovedali resnico. Finžgar se bo zagovarjal pred sodniki.

* **Za posledicami poškodbe je umrl.** Ob pustu je bil fantovski pretep v Cirkovcah in je dobil hude poškodbe posestnikov sin Anton Medved iz Cirkovcev. Medved je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico, ki jo je pred kratkim zapustil. Poškodbe pa so bile tako hude, da je zdaj za njimi umrl.

* **Krvava rodbinska žaloigra.** Na Petrovi gori blizu Varaždina se je te dni odigrala krvava rodbinska žaloigra. V hišo posestnika Stjepana Behima je prišel njegov brat Tomo, ki je bil obsojen na tri leta ječe, pogojno. Tomo je začel zalezovati Stjepanovo ženo, ki je res začela razmerje z njim. Te dni je pa Stjepan ženo zalotil v bratovem objemu. Ves divji je potegnil nož in ji zadal več sunkov, da je žena kmalu umrla za poškodbami. Navalil je tudi na brata in ga hudo ranil. Po zločinu se je sam javil oblastvom.

PREKMURSKI GLASNIK

Požar pri Beltincih. Nedavno pozno ponoči sta v Beltincih zgoreli gospodarski poslopji posestnika Škafarja in njegovega soseda Balažiča. Ker ni bilo v bližini vode, so jo gasilci zajemali iz 400 metrov oddaljenega potoka in požar omejili. Škafar je bil sicer zavarovan, a mu zavarovalnina ne krije škode, Balažič pa sploh ni bil zavarovan.

NAŠI NA TUJEM

NOVI GROBOVI MED SLOVENCIV AMERIKI.

Cleveland, marca.

V Clevelandu je padel po stopnicah Franc Vidmar in se tako močno pobil, da je umrl. Pokojnik je bil doma iz Cerknice na Notranjskem. Zapustil je ženo in sedem nepreskrbljenih otrok.

Enaka nesreča je doletela Jurija Colariča iz Clevelanda. Na stopnicah se je tako pobil, da je preminil za poškodbami v bolnišnici. Pokojnik je štel 53 let; doma je bil iz Gorinje. V Ameriki je bival 35 let.

V Forest Cityju je v gozdu veja tako močno oplazila Franca Zupančiča, da je drugi dan izdihnil za poškodbami. Pokojnik je bil doma od Sv. Lovrenca ob Temenici. V istem gozdu je doletela smrtna nesreča tudi Alojzija Lavriča. Šel je v gozd po drva, na poledenelih tleh je pa tako nesrečno padel, da si je prebil lobanjo in je nekaj ur pozneje v bolnišnici umrl. Rajniki je bil doma iz Črnega potoka pri Kočevju. Zapustil je ženo in tri otroke.

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vršiti vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 56

V West Alisu je umrl Mihael Rupčič, star 47 let. Istotam je rodbini Kasunovi umrl 16letni sin Janez.

V Clevelandu je umrl znani rojak Fran Terček, doma iz Hlebišča pri Sv. Treh kraljih.

Na glavni cesti pri Salemu so našli nedavno umorjenega Franca Jurjevčiča. Rajniki se je vračal z dela v rudniku in je imel pri sebi okrog 50 dolarjev. Denarja pri njem niso našli in vse kaže, da je postal nesrečni rudar žrtev roparskega morilca. Pokojnik je štel 61 let in doma je bil iz Žirov. V Ameriki je bival 34 let.

V Lorainu je bil povožen Josip Reinhard, star 41 let. Vanj se je zaletel neznan avtomobilist s tako silo, da mu je prebil lobanjo in ga tudi poškodoval po vsem telesu. V bolnišnici je Reinhard kmalu umrl. Avtomobilista, ki je pobegnil, še niso izsledili.

V okrajni bolnišnici v Milwaukeeju je umrla za poškodbami, dobljenimi pri avtomobilski nesreči, Antonija Vičičeva. Pokojnica je štela 53 let in doma je bila iz Zarečja na Notranjskem. Na svojem domu v Mineralu se je ustrelil Ignacij Gors, star 56 let in doma od Št. Vida na Dolenjskem. Vzrok obupa je bila stara bolezen. Pokojnik je živel 34 let v Ameriki; zapustil je ženo, pet sinov in dve hčerki.

V Braddocku je umrl za pljučnico Martin Jerina. Štel je 63 let in doma je bil iz Bistre pri Borovnici. V Ameriki je živel 35 let.

V Clevelandu je umrla Ivana Zakrajškova, stara 52 let. Pokojnica se je rodila v Jančji vasi, občina Sv. Gregor pri Velikih Laščah. V Ameriko je prišla leta 1902.

V Milwaukeeju je smrt pobrala Ano Kolenčev, rojeno Močnikovo. Pokojnica je štela 58 let; doma je bila iz Učeslavcev v Slovenskih gorah. V Ameriki je bivala 32 let.

Zrtev avtomobilske nesreče je postal v Grand Havenu Janez Prelesnik. Pokojnik se je rodil v Ameriki in je štel 22 let. Njegovi starši žive v Pueblu.

Ovnovi družini v Forest Cityju je umrla mati Terezija, za katero žalujejo poleg moža sin, štiri hčerke in dve sestri.

Po dolgi bolezni je v Clevelandu preminila Helena Brezarjeva. Pokojnica je bivala v Ameriki 25 let; doma je bila iz Trebnjega na Dolenjskem.

Po daljši bolezni je umrl v Clevelandu Janez Lavriha, star 55 let. Pokojnik se je rodil v Horjalu. V Ameriki je bival 30 let.

V Kaylorju je umrla 60letna Marija Habetova, doma iz Starešincev pri Ptujju. V Ameriki je bivala 15 let.

Na svojem domu v Sheboyganu je 2. marca umrl 52letni Pavel Schuster, doma iz ljubljanske okolice. Pokojnik je živel 27 let v Ameriki.

V Crested Butteju je umrl Anton Fister, ki je bil med najstarejšimi tamošnjimi naseljenci. Pokojnik je štel 89 let in je bil doma iz Ljubljane. V Ameriki je živel 42 let.

V kraju Terre Hauteju je umrl Franc Žagar, doma iz Nove Sušice pri St. Petru na Krasu. Pokojnik je štel 54 let.

V St. Joseph Valleyju je umrla Alojzija Staretova, rojena Rotarjeva, doma iz Goric na Gorenjskem.

Pri sankanju se je v Crucibleju smrtno ponesrečil 16letni Krištof Kajfež.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Starodunajski golaž za štiri osebe. V kozico deni pol litra vode, osminko litra kisa, dve žlici popra, 20 dek drobno zrezane čebule, 80 dek zrezanega govejega mesa in potrebno sol. Kozico pokrij in postavi v pečico, kjer naj se vse skupaj duši do mehkega. Ko je meso mehko, daš golaž s krompirjem ali cmoki na mizo.

Omelete, nadevane z možgani. Vmešaj testo za omelete, in sicer četrt litra mleka, 10 dek moke, en rumenjaki, sol in sneg dveh ali treh beljakov. Iz tega testa speci pet do šest omelet. Medtem pa pripravi še možgane. Možgane očisti vseh kožic in jih na sirovem maslu z malo čebule duši. Ko imaš omelete pečene in možgane dušene, polži eno omeleto na topel krožnik, jo položi drugo na vrh, spet pomaži in tako naprej. Vrhajo omeleto zabeli s sirovim maslom in potresi z naribanim bohinjiskim sirom, nato pa daš hitro na mizo.

Zdrobov zvitek. Vmesi testo kakor za jabolčni zvitek. Ko ga raztegneš, ga namaži z nadevom, ki ga napraviš takole: zmešaj, da narase, nekaj dek sirovega masla, 16 dek sladkorja in štiri rumenjake. Ko si dobro vmešala, stresi zraven četrt kile zdroba in četrt litra kisle smetane, dobro premešaj, nato pa naj počiva pol ure. Zda napravi še trd sneg iz štirih beljakov, ki ga zraven primešaj. S tem nadevom namaži testo, potresi še 15 dek rozin in zviž. Zvitek položi v pomazano pekačo in ga peci 15 minut. Ko je zvitek 15 minut v pečici, ga polij s pol litra mleka in ga peci nadalje. Ko je pečen, ga zreži in zloži na topel krožnik. V mleko, ki je ostalo v pekači, pa zamešaj žličko krompirjeve moke in med mešanjem naj enkrat prevre. K tej omaki daš še malo vanilijevega sladkorja in limonove lupinice in z njo obliješ pečen zvitek in daš hitro na mizo.

Torta, ki je zelo poceni. Dobro zmešaj v četrtinki litra mleka eno jajce, pet dek kakava, 20

Tudi za Vas

bo koristno, če se vsete in napišete še danes dopisnico Trgovskemu domu Stermecki, da Vam pošlje popolnoma nove vzorce sukna, kamgarna, ševjota, meltona in hlačevine za moške obleke, da se prepričate o ogromni izbiri in o zelo znižanih cenah.

TRGOVSKI DOM
Stermecki CELJE
TOVARNA PERILA · VI · OBLEK
št. 97

V zorc in cenik zastonj.

dk sladkorja, en pecilni prašek, 30 dek moke in pest rozin. Tortni model dobro namaži in posuj z moko, zlij noter testo in torto speci. Drugi dan torto prereži in namaži z mezgo, po vrhu jo pa oblij s poljubnim ledom.

Praktični nasveti

Ako se raniš s peresom, ki je od črnila, si moraš takoj iztisniti ranico in jo razkužiti s kisom ali limono. Najbolje je vtakniti roko še v vročo vodo. Ako začne ranica zatekati, naredi ovitek, namočen v žganje. Zastrupljenja je kriv plesni bacil, ki je posebno rad po šolskih črnilnikih, posebno če so odprti. Otrokom je treba pojasniti, da ne smejo gristi koncev držal in ne vtikati peres v usta.

Korist krtov in krastač. Dve živali sta, ki ju najdemo le tam, kjer so črvi, polži in kaj podobnega. Dolga leta so jima očitali, da izpodjedata korenine in sadike. Zda kupujejo po drugih deželah že krastače in žabe, da jih spustijo v rastlinjake. Angleži in Francozi jih kupujejo za velika gobna gojišča in pri Parizu rabijo vsako leto cele kupe krastač in žab. Pustijo jih tudi v kleti, kjer prezimuje zelenjad. Kdor ubije krta ali krastačo, je nespameten. Krt se odpravi lahko, če ga že hočeš pregnati z vrta, s tem, da zatlačiš v njegov rov v petrolej namočene cunje. Krastači očitajo, da objeda jagode, a ona pobira le polže, ki žro jagode.

Garjavi ali hrastavi kuncil poginejo radi, kar je v sedanjem času precejšnja škoda. Glavni vzrok, da se kuncil tako lahko naleze te bolezni, sta slab zrak in nečeden hlev. Vsak dan mora biti pri kuncilih sveže nastlano. Stelja prejšnjega dne se mora skidati ali pomesti. Garjavega kunca loči od drugih. Hlev je treba pobeliti ali zribati z apnenico. Vsak dan se mora hlev zračiti.

Šotni prah in zdrob sta dobra stelja za kurnike, kunce in tudi za debelo živino. Šota varuje živino nalezljivih bolezni.

PROGRAM RADIA LJUBLJANE

od 7. do 14. aprila.

Nedelja, 7. aprila: 7.30: kmetijska posvetovalnica (inž. Sadar Vinko); 8.00: balalajke na ploščah; 8.20: poročila; 8.30: koncert komornega tria (Trost — violina, Müller — čelo, Svetel — klavir); 9.00: prenos manifestacijskega zborovanja Narodne strokovne zveze iz Celja; 10.00: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11.00: radijski orkester; 12.00: čas, radijski orkester (po željah); 15.00: plošče po željah; 16.00: Premrlve Sionske speve bo pela Korenčanova s spremljevanjem radijskega orkestra, vmes plošče; 19.30: nacionalna ura; 20.00: čas, jedilni list, program za ponedeljek; 20.10: Hatzejeve pesmi bo pel Jože Gostič, vmes radijski orkester; 22.00: čas, poročila; 22.20: Čajkovski: VI. simfonija na ploščah.

Ponedeljek, 8. aprila: 12.00: Oj Doberdob (nekaj vojaških in fantovskih pesmic na ploščah);

12.50: poročila; 13.00: čas, Memento mori (orgelski koncert na ploščah); 18.00: violinski in klavirski koncert na ploščah; 18.40: slovenščina (dr. Rudolf Kolarič); 19.10: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 19.30: nacionalna ura; 20.00: komemoracija za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. (priredita jo Narodna odbrana in oddajna postaja — prenos iz Kazine); 22.00: čas, poročila; 22.20: odlomki iz Verdijevega Requiema na ploščah.

Torek, 9. aprila: 11.00: šolska ura: Spominu kralja Aleksandra I. Uedinitelja; ob zaključku globoke žalosti (Jagodic); 12.00: žalna godba na ploščah; 12.50: poročila; 13.00: čas, Junaku v spomin (plošče); 18.00: otroški kotichek (Cirila Medvedova); 18.20: Arhitektka svetovalka gospodinj v vrtnarstvu (arhitektka Dušana Šantlova); 18.40: nemščina (dr. Rudolf Kolarič); 19.10: plošče; 19.20: čas, jedilni list, program za sredo; 19.30: nacionalna ura; 20.00: koncert pevskega zbora «Tabora»; 21.00: resno glasbo bo izvajal radijski orkester; 22.00: čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

Sreda, 10. aprila: 12.00: Smetana: Moja domovina I. in II. (plošče); 12.50: poročila; 13.00: čas, Smetana: Moja domovina III. in IV. (plošče); 18.00: plošče po željah; 18.30: pogovor s poslušalci (profesor Prezelj); 19.00: sokolsko predavanje; 19.20: čas, jedilni list, program za četrtek; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos opere iz Ljubljane, v odmoru čas in poročila.

Četrtek, 11. aprila: 12.00: koncert na ploščah; 12.50: poročila; 13.00: čas, citre in mandoline na ploščah; 18.00: uvertire na ploščah; 18.20: recitacije (Slavko Jan); 18.50: srbohrvaščina (doktor Mirko Rupel); 19.20: čas, jedilni list, program za petek; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos opere «Carmen» iz milanske Scale; 22.00: čas, poročila; 22.20: radijski orkester.

Petek, 12. aprila: 11.00: šolska ura: Velikonočni običaji na vasi (Andreja Grumova); 12.00: S slovanskega juga (revija plošč); 12.50: poročila; 13.00: čas, S slovanskega severa (revija plošč); 18.00: O kulturi starih narodov (Franc Terseglav); 18.20: radijski orkester; 18.40: literarna ura: Knjižni pregled (Ludvik Mrzel); 19.00: radijski orkester (Smetanova «Prodana nevesta»); 19.20: čas, jedilni list, program za soboto; 19.30: nacionalna ura; 20.00: predavanje o instrumentih in njih rabi (profesor Škerjanc); 20.20: Stepan Marčec bo pel z radijskim orkestrom, vmes radijski orkester; 22.00: čas, poročila; 22.20: Iz zvočnih filmov (plošče).

Sobota, 13. aprila: 12.00: glasbila tekmujejo na ploščah; 12.50: poročila; 13.00: čas, Nekoč je živel muzikus (revija plošč); 18.00: radijski orkester; 18.15: Ob 40letnici velikega potresa v Ljubljani (Zora Lampretova); 18.35: radijski orkester; 18.50: francoščina (profesor Prezelj); 19.20: čas, jedilni list, program za nedeljo; 19.30: nacionalna ura; 20.00: zunanji politični pregled (dr. Jug); 20.20: Majda, izvirna slovenska radijska opereta, prirejena po Josipa Frana Knafliča veselji tridejanki «Kmečki teater»; 22.00: čas, poročila; 22.20: radijski orkester.

Bolečine prenehajo,

POIZKUSITE
TO ZDRAVILNO
SREDSTVO ŠE DREVI

— ko pomočite
bolne in izmučene
noge v kislikovo
kopelj.

Ni več rdečice in vnetja kože med prsti na nogi, ni kurjih oces in žuljev. Tudi oteklin in vnetih mest ni več, ki tako peko. Kupite enostavno v najbližnji parfumeriji ali lekarni ovoj Saltrat Rodella. Vsujte toliko tega sredstva v vročo vodo, da bo dobila videz mleka. Pomočite noge v to kopelj in olajšanje bo nastopilo že v treh minutah. Saltrat Rodell razvija kisik, vzpostavlja živahen obtok krvi t odpravlja bolečine kakor nobeno drugo sredstvo. Zadovoljiv uspeh je zajamčen v vsakem primeru.

ZANIMIVOSTI

× **Beg pred smrtjo.** V Madridu je bilo v ječi 15 oficirjev, po večini mladih ljudi, ki so se bili udeležili upora proti sedanji vladavini v Španiji. Vojaško sodišče jih je že obsodilo na smrt. Vplivni sorodniki in prijatelji obsojencev so si prizadevali, da bi se sodba omilila in da bi bili pomiloščeni. Vendar je vse prizadevanje bilo zaman. Določen je bil dan, ko naj bi ustrelili vseh petnajst naenkrat. Ko so prišli ponje v ječo, da bi jih povedli na morišče, je bila ječa prazna. O obsojencih ni bilo sledu. Začeli so preiskovati, kako so mogli obsojenci pobegniti. Pod neko posteljo so naposled našli odprt podzemski rov, katerega so na smrt obsojeni v zadnjih tednih z velikim trudom izkopali, da bi ušli smrti. Ko so rov natančneje preiskali, so ugotovili, da se vije pod zidovi jetnišnice in da se končuje v velikem podzemskem odvodnem kanalu. V ta kanal so pribežali obsojenci le nekaj ur pred smrtjo. Do kanala so lahko zasledovali njihov beg. V kanalu pa je izginila vsaka sled. Sodijo, da so obsojenci v dveh letalih pobegnili čez mejo.

× **Notranja razorožitev Rusije zaradi tolovajstva mladih brezdomcev.** Te dni je izšla v Moskvi odredba osrednje vlade, s katero je odslej vsakomur prepovedano nositi s seboj bodala, nože in podobno orožje ter jih shranjevati doma brez posebnega dovoljenja. Sovjetska vlada je bila prisiljena izdati to prepoved, da napravi konec tolovajstvu, ki se je zadnje čase začelo razvijati po Rusiji. Ako oblastva nalete na osebe, ki se teh predpisov ne bodo držale, jih bodo kaznovala z robijo najmanj petih let. Tolovajstvo se je razpaslo posebno med mladino od 17 do 20 let. Zadnje čase so cele tolpe teh potepinov obkoljevale Leningrad, Moskvo in druga večja mesta. Sodišča so morala izreči že več smrtnih kazni zaradi ubojev, ki jih imajo na vesti te tolpe, pred katerimi niso več varni ne državne zgradbe ne zasebni domovi.

× **Razbojnikov avto.** V Antverpnu so izkrcali te dni avtomobil znanega ameriškega razbojnika Dillingerja, ki ga je lani ustrelila ameriška policija. Avto se na zunaj ne razlikuje od drugih lepih avtomobilov, v resnici je pa moderna trdnjava na kolesih. Steklo oken je modrikaste barve in debelo dva palca. Vrata in zadnji del avtomobila so znotraj obloženi z jeklenimi ploščami, ki jim niti strojna puška ne more do živca. Kraj volana je ročica, ki je treba samo pritisniti nanjo, pa sta takoj pripravljena dve strojni puški za obrambo. Tudi zadaj čajočega p'ina. Šofer ima pri roki še gumb, ki je skrita strojna puška proti napadom zašle-

valcev. S pritiskom na dobro skrit gumb se odpre cev, iz katere puhne gost dim solze povzrohitro izpremeni tablico s številko avtomobila. Poleg tega je avto opremljen s dvema radijskima aparatoma na kratke in srednje valove, kakršne rabi ameriška policija. S tema aparatoma je Dillinger lovil vsa povelja in navodila policije, ki ga je dolgo zaman zasledovala. Avto je kupil neki belgijski zbiralec raznih zanimivosti za 300.000 frankov in upa, da bo dobro zaslužil na račun človeške radovednosti, ker bo avtomobil zloglasnega ameriškega roparja razkazoval po vsej Belgiji, seveda za primerno vstopnino.

Podaljšaj si življenje!

Življenje se more podaljšati in bolečine preprečiti, bolezni ozdraviti, slabi okrečiti, bolehnih popraviti, nesrečni osrečiti!

KAJ PRINAŠA VSAKA BOLFZEN?

Oslabljenje živcev, potrlost, izgubo dobrih prijateljev ali bližnjih, razočaranost, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih posledic.

ZADOVOLJSTVO

je najboljši zdravnik! Imamo pota, ki Te dovedejo do dobrega razpoloženja. Ti ožive čud ter vzbude nove nade; to pot nam pa pokaže razprava, ki jo vsakde, ki jo zahteva, dobi takoj in

POPOLNOMA BREZPLACNO!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako je moči v kratkem času in brez ovire pri delu ojačiti živce in mišice, izboljšati in odpraviti utrujenost, slabo razpoloženje, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nešteto drugih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam nudi mnogo ugodnih trenutkov.

Poštno zbiralno mesto:

ERNST PASTERNAK, BERLIN SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 88.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Na ladji.

A: «Zakaj pa tako kričiš?»

B: «Ali ne vidiš, da se parnik potaplja!»

A: «Saj ni tvoj.»

Pred sodiščem.

Sodnik: «Zakaj ste nastopali pod napačnim imenom?»

Obtoženec: «Nisem hotel omadeževati svojega pravega imena!»

Pomota.

Zobni zdravnik: «Zakaj se derete, saj se vašega zoba še sploh nisem dotaknil?»

Gašper: «To je res, toda stojte mi na kurjem očesu.»

Nič ju ne briga.

Narednikova žena: «Gospod kapetan, mož me zmerom pretepa.»

Kapetan: «To me prav nič ne briga.»

Narednikova žena: «Pa čez vas zabavlja.»

Kapetan: «To pa vas nič ne briga.»

Razumljivo.

Rešitelj: «Lahko bi si tudi sami malo pomagali! Ali prav nič ne znate plavati?»

Rešenec: «Plavati že znam. Ampak, prosim vas, kdo bi v takih trenutkih mislil na to?»

Po vrnitvi.

Možek: «No, ali si našla doma vse tako, kakor je bilo pri odhodu?»

Ženka: «Dà, celo električna luč je še gorela v prednji sobi!»

Seveda.

Gospa: «Kupila sem včeraj barometer in ga obesila v spalnici. Micika, ali ste ga že pogledali?»

Služkinja: «Dà, zelo lep je, gospa.»

Seveda.

Mira: «Požvižgam se na vse moške!»

Draga: «Aha, že spet nekdo ni hotel plesati po tvojem žvižgu.»

V šoli.

Profesor: «Zakaj je Hanibal prekoračil Alpe?»

Dijak: «Ker predor skozi nje še ni bil dograjen.»

Natančno.

Zdravnik: «Ali se držite mojega navodila, koliko smete piti?»

Bolnik: «Gotovo, šest čaš piva vsak dan.»

Zdravnik: «Dovolil sem vam samo tri čaše na dan.»

Bolnik: «Vaš stanovski tovariš mi je dovolil prav tako tri čaše, skupno torej oba šest...»

Listnica uredništva

Kog pri Središču. Ni za list. Sicer pa je tudi brez podpisa.

MALI OGLASI

74 **Semena, oblačilno blago**

in vse potrebščine kupujte vedno v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova.

3 **Prima sportne suknjice**

po 98 Din, pumparice, modne hlače itd. kupite zelo ugodno v Ljubljani pri Preskerju, Sv. Petra cesta.

Posnemalnike in brzoparilnike

daje na obročna odplačila «Tehna», Ljubljana, Mestni trg št. 25. Sprejema potnike. 81

Proda se rodovitno posestvo,

ki meri 50 oralov. Več pove Miha Hripšek, Straže, pošta Zidani most. 83